

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

З МАТЕРІАЛАМИ ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

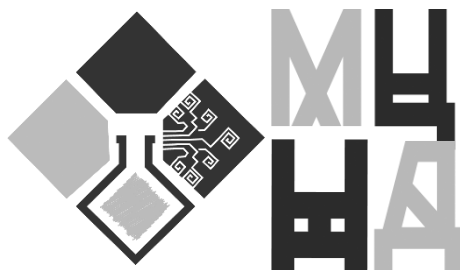
20 ВЕРЕСНЯ 2024 РІК

М. ОДЕСА, УКРАЇНА

**«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РЕСУРС СЬОГОДЕННЯ:
НАУКОВІ ЗАДАЧІ, РОЗВИТОК ТА ЗАПИТАННЯ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ З МАТЕРІАЛАМИ
III МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РЕСУРС СЬОГОДЕННЯ: НАУКОВІ ЗАДАЧІ, РОЗВИТОК ТА ЗАПИТАННЯ

| 20 вересня 2024 рік
м. Одеса, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2024

Організація, від імені якої випущено видання:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Номер запису організації в Єдиному реєстрі громадських об'єднань: 1499141.

Голова оргкомітету: Сотник С.Г.

Верстка: Бабич Ю.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 54 від 19.09.2024 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (**Посвідчення № 348 від 12.06.2024**).

Збірник наукових праць з матеріалами конференції видано офіційно суб'єктом видавничої справи зі **Свідоцтвом ДК № 7860 від 22.06.2023**.

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

I-57

Інтелектуальний ресурс сьогодення: наукові задачі, розвиток

та запитання: збірник наукових праць з матеріалами III Міжнародної наукової конференції, м. Одеса, 20 вересня, 2024 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2024. — 322 с.

ISBN 978-617-8440-13-8

DOI 10.62731/mcnd-20.09.2024

Викладено матеріали учасників III Міжнародної наукової конференції «Інтелектуальний ресурс сьогодення: наукові задачі, розвиток та запитання», яка відбулася 20 вересня 2024 року у місті Одеса.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2024

© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2024

ISBN 978-617-8440-13-8

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

SPATIAL ASPECT OF DEVELOPMENT LIGHT INDUSTRY IN THE WORLD Bielousov Y. I.	11
EMPIRICAL DATA ON DEMINING TERRITORIES IN UKRAINE WITH THE HELP OF OPEN DATA DATABASES Liashenko P.	13
ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ: ПРІОРИТЕТИ І СКЛАДОВІ Буценко Р. А., Карпук А. І.	16
СУЧАСНИЙ ВИМІР ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ КАТЕГОРІЇ «ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ» Коробка Р. В., Голян В. А.	19
ЕФЕКТИВНІСТЬ РОБОТИ, ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ Кулик О. М.	22
ОЦІНКА ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ Шаталова Л. С.	24

СЕКЦІЯ II. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

NAVIGATING THE COMPLEXITIES OF SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT Danylenko V.	27
ХАРАКТЕРИСТИКА БІЗНЕС-СТРУКТУРИ ЯК ОСОБЛИВОГО СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ Віденєєв О. І., Яворська Н. П.	30
ГРУПУВАННЯ ВИДІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ З УРАХУВАННЯМ ЧИННИКА ЙОГО РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ Ємельянов О. Ю., Гаврась Д. Р.	33
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС УКРАЇНИ: КРИЗИ ТА РОЗВИТОК Лявинець Г. М.	37

ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС УКРАЇНИ: КРИЗИ ТА РОЗВИТОК

Лявинець Георгій Михайлович

ORCID ID: 0000-0003-4731-3939

канд. техн. наук, асистент кафедри готельно-ресторанної справи
Національний університет харчових технологій, Україна

Готельно-ресторанний бізнес відіграє вирішальну роль в економічному розвитку країни, сприяючи створенню робочих місць, зростанню ВВП і розвитку суміжних секторів, таких як туризм, роздрібна торгівля та транспорт [1]. Розуміння потенціалу готельної та ресторанної індустрії та її впливу на економічний розвиток має важливе значення для політиків, інвесторів та бізнес-лідерів.

Готельно-ресторанний бізнес має значний потенціал для сприяння економічному розвитку через створення робочих місць, регіональне зростання та збільшення інвестицій [2]. Впроваджуючи технологічні досягнення, стійкі практики та інновації, індустрія гостинності може не тільки подолати поточні виклики, але й відіграти ключову роль у стимулюванні довгострокового економічного зростання [3, 4, 5]. Уряди та підприємства повинні співпрацювати, щоб гарантувати, що сектор може повністю використати свій потенціал, зміцнюючи як місцеву, так і глобальну економіку.

I. Готельно-ресторанний бізнес України.

1. Внесок у ВВП та економічну діяльність

Готельно-ресторанний сектор в Україні робить помітний внесок в економіку країни [6]:

Зростання сектору послуг: як частина більшого сектору послуг, готелі та ресторани сприяють диверсифікації економіки України, допомагаючи зменшити залежність від сільського господарства та важкої промисловості. Індустрія гостинності збільшує ВВП за рахунок надання послуг з розміщення, харчування, організації заходів і туризму.

Генерація доходу: доходи від туризму та гостинності приносять дохід не лише підприємствам, а й працівникам і місцевій економіці.

Ресторани та готелі обслуговують як внутрішніх, так і іноземних відвідувачів, підтримуючи місцеву економіку в міських і сільських районах.

2. Туризм і надходження від іноземної валюти

Туризм є однією з ключових сфер, яка пов'язує готельно-ресторанний сектор з економічним розвитком України:

Туристичний потенціал: Україна має багаті культурні, історичні та природні надбання, які приваблюють туристів, включаючи об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, такі як історичний центр Львова та Києво-Печерська Лавра. Розвиток готелів і ресторанів має важливе значення для покращення туристичної інфраструктури, що, у свою чергу, стимулює місцеву економіку.

Іноземна валюта: міжнародний туризм створює надходження в іноземній валюті, які мають вирішальне значення для економічної стабільності. Попит на проживання, харчування та інші послуги з боку іноземних відвідувачів сприяє зміцненню національної економіки та покращенню платіжного балансу.

Однак геополітична ситуація та війна негативно вплинули на туризм та пов'язані з ним сектори, включаючи готелі та ресторани, особливо в регіонах, які безпосередньо постраждали від конфлікту. Незважаючи на це, деякі території, особливо в Західній Україні та Карпатах, продовжують приваблювати туристів і залишаються ключовими для економічного зростання.

3. Створення робочих місць і працевлаштування

Готельно-ресторанна індустрія є значними роботодавцями в Україні:

Пряме працевлаштування: готельний сектор надає робочі місця широкому колу працівників, від посад початкового рівня обслуговування до кваліфікованих керівних посад. Працевлаштування в готелях, ресторанах і закладах громадського харчування має вирішальне значення, особливо в містах з високим туристичним потоком, таких як Київ, Львів та Одеса.

Непряма зайнятість: готелі та ресторани підтримують роботу в інших галузях, таких як сільське господарство, виробництво продуктів харчування, логістика та туристичні послуги. Попит на місцеві продукти харчування, послуги з прибирання, транспортування та планування заходів безпосередньо пов'язаний із зростанням індустрії гостинності.

Здатність галузі надавати можливості для працевлаштування особливо важлива в періоди економічних перетворень, коли інші сектори, такі як виробництво, можуть занепадати або переживати реструктуризацію.

4. Міський розвиток та інвестиції в нерухомість

Розвиток готелів і ресторанів сприяє розвитку міст та інвестиціям у нерухомість:

Зростання інфраструктури: Інвестиції в інфраструктуру готелів і ресторанів, особливо у великих містах і туристичних напрямках, сприяють розвитку будівельного сектору та покращують місцеву інфраструктуру, включаючи транспорт, зв'язок і комунальні послуги.

Оновлення міст: створення високоякісних готелів і ресторанів може призвести до відродження центрів міст та історичних районів. У таких містах, як Львів, з'являється вплив бутик-готелів і елітних ресторанів, які обслуговують туристів, сприяючи оновленню міст і зростанню вартості нерухомості.

Крім того, попит на нерухомість у міських центрах для підприємств гостинності стимулює інвестиції в комерційну нерухомість, що має позитивний побічний ефект для секторів будівництва та нерухомості.

5. Залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ)

Готельний і ресторанний бізнес може допомогти Україні залучити прямі іноземні інвестиції (ПІІ):

Міжнародні готельні мережі: наявність в Україні міжнародних готельних брендів, таких як Hilton, Hyatt і Radisson, підкреслює потенціал для іноземних інвестицій у сектор гостинності. Ці інвестиції приносять не лише капітал, але й досвід управління, міжнародні стандарти та впізнаваність бренду, що може підняти позиції України на світовому туристичному ринку.

Ресторанні франшизи. Глобальні ресторанні франшизи, такі як McDonald's, KFC та інші міжнародні мережі, мають сильну присутність в Україні. Ці франшизи створюють робочі місця, передають бізнес-практики та підтримують місцевий ланцюг поставок, а також сприяють економічному розвитку країни.

Залучення більшої кількості ПІІ в індустрію гостинності є важливим для побудови високоякісної інфраструктури, просування туризму та підвищення глобального іміджу України як місця для бізнесу та відпочинку.

6. Інновації та модернізація

Готельно-ресторанний сектор в Україні все більше зосереджується на інноваціях для підвищення конкурентоспроможності та залучення як місцевих, так і міжнародних гостей:

Цифровізація: готелі та ресторани в Україні впроваджують цифрові технології для покращення досвіду клієнтів, такі як платформи онлайн-бронювання, системи мобільних платежів і стратегії цифрового маркетингу. Цифрова трансформація підвищує операційну ефективність і допомагає підприємствам охоплювати ширшу аудиторію [7].

Стійкість: стійкі практики в індустрії гостинності стають все більш важливими, особливо в міських центрах і туристичних напрямках. Готелі інвестують в енергоефективні будівлі, системи зменшення відходів і екологічні послуги, щоб відповідати глобальним тенденціям сталого розвитку, що може привабити екологічно свідомих туристів.

Кулінарні інновації: в українському ресторанному середовищі спостерігається зростання інновацій із зростаючим наголосом на обідах із ферми до столу, місцевій кухні та ресторанах ф'южн. Кулінарні інновації не лише приваблюють туристів, а й просувають багату кулінарну спадщину України на світовій арені.

7. Виклики та можливості для зростання

Готельно-ресторанний сектор в Україні стикається зі значними викликами, але також пропонує можливості для зростання:

Вплив конфлікту: Триваючий конфлікт у Східній Україні та вторгнення Росії серйозно вплинули на сектори туризму та гостинності країни, особливо в зонах конфлікту. Багато готелів і ресторанів закрито або перепрофільовано для обслуговування гуманітарних потреб. Проте регіони, які не постраждали від конфлікту, такі як Західна Україна, зазнали притоку внутрішньо переміщених осіб (ВПО), що зберегло активність сфери гостинності в цих регіонах.

Постконфліктне відновлення: після відновлення миру та стабільності готельна та ресторанна індустрія стануть ключовими гравцями у постконфліктному економічному відновленні України. Відбудова інфраструктури, поживлення туризму та просування України як безпечного та привабливого напрямку створять нові можливості для зростання.

Міжнародний туризм і культурна спадщина: культурна спадщина, ландшафти та історичні місця України мають величезний потенціал для

залучення міжнародних туристів. Сприяння культурному туризму та розвиток інфраструктури для готелів і ресторанів у ключових туристичних напрямках допоможе отримати іноземну валюту та стимулюватиме місцеву економіку.

8. Державна підтримка та політика

Щоб повністю використати економічний потенціал готельної та ресторанної індустрії, державна підтримка та ефективні політичні заходи є вирішальними:

Просування туризму: Ініціативи уряду щодо просування туризму через маркетингові кампанії, покращення візової політики та інвестиції в туристичну інфраструктуру мають важливе значення для розвитку сектору гостинності. Висвітлення культурних і природних пам'яток України допоможе залучити іноземних відвідувачів.

Стимули для інвестицій: Надання податкових пільг, грантів та іншої фінансової підтримки підприємствам у секторі гостинності може стимулювати як місцеві, так і іноземні інвестиції. Політика підтримки малих і середніх підприємств (МСП) у готельному та ресторанному бізнесі також допоможе диверсифікувати економіку та сприяти регіональному розвитку.

Післявоєнна реконструкція: Урядові плани післявоєнної реконструкції повинні включати відновлення готельного сектора, особливо в регіонах, де інфраструктура була зруйнована. Інвестиції в готелі, ресторани та послуги, пов'язані з туризмом, будуть важливими для економічного відновлення України.

II. Кризи та інновації в готельно-ресторанному бізнесі України.

1. Кризи в готельно-ресторанному бізнесі в Україні

1.1 Геополітична нестабільність

Конфлікти та заворушення: поточна геополітична напруженість і конфлікти, включаючи анексію Криму та війну на сході України, суттєво вплинули на індустрію гостинності. Ці конфлікти призвели до зменшення туризму, пошкодження майна та ускладнень у підтримці операцій у постраждалих районах.

Наслідки: скорочення міжнародних поїздок, втрата довіри інвесторів і збоїв в ланцюгах постачання та логістиці.

1.2 Економічні виклики

Інфляція та коливання курсу валют: Економічна нестабільність, включаючи високі темпи інфляції та коливання курсу національної

валюти (гривні), вплинула на споживчі витрати та збільшила операційні витрати.

Вплив: збільшення витрат на імпорт і постачання, зниження купівельної спроможності споживачів і фінансовий тиск на підприємства.

1.3 Кризи здоров'я

Пандемія COVID-19: пандемія призвела до обмежень на подорожі, карантину та проблем із здоров'ям і безпекою, що значно вплинуло на сектор гостинності.

Вплив: Зменшення кількості гостей, збільшення витрат на заходи щодо охорони здоров'я та безпеки та необхідність адаптації до нових правил.

1.4 Питання інфраструктури

Застаріла інфраструктура: багато готелів і ресторанів в Україні стикаються з проблемами, пов'язаними із застарілою інфраструктурою та об'єктами.

Вплив: збільшення витрат на технічне обслуговування, зниження конкурентоспроможності та труднощі в задоволенні очікувань сучасних гостей.

2. Інновації, викликані кризою в Україні

2.1 Технологічні інновації

Цифрові рішення: пандемія прискорила впровадження цифрових інструментів, таких як системи онлайн-бронювання, безконтактна реєстрація/виписка та мобільне замовлення для ресторанів.

Технології охорони здоров'я та безпеки: впровадження передових протоколів і технологій очищення, таких як дезінфекція УФ-С світлом і системи очищення повітря, для забезпечення безпеки гостей.

2.2 Операційні інновації

Гнучкі моделі обслуговування: багато закладів запровадили нові моделі обслуговування, зокрема послуги доставки та виносу, щоб адаптуватися до мінливої поведінки та обмежень споживачів.

Удосконалені системи бронювання: впровадження передових систем бронювання та динамічних моделей ціноутворення для кращого керування бронюваннями гостей та оптимізації прибутку.

2.3 Інновації в роботі з клієнтами

Персоналізовані послуги: розширене використання аналітики даних для надання персоналізованих послуг, таких як індивідуальні рекомендації та персоналізовані послуги на основі вподобань гостей.

Віртуальний досвід: запровадження віртуальних турів і онлайн-заходів для взаємодії з гостями на відстані та надання альтернативних вражень.

2.4 Сталість та ефективність Інновації

Енергоефективність: Впровадження енергоефективних технологій і методів для зменшення експлуатаційних витрат і впливу на навколишнє середовище.

Місцеві постачальники: більший акцент на місцевих постачальниках, щоб підтримати регіональних постачальників і зменшити перебої в ланцюзі поставок.

3. Приклади інновацій в Україні

3.1 Кейс-стаді 1: готельний сектор Києва під час COVID-19

Інновація: у багатьох готелях у Києві вжито посилених заходів безпеки, включаючи безконтактні послуги та розширені санітарні протоколи. Деякі також урізноманітнили свої послуги, включивши віддалені робочі місця та довгострокове перебування для ділових мандрівників.

Результат: ці інновації допомогли готелям підтримувати роботу під час пандемії та задовольнити нові потреби ринку, такі як віддалена робота.

3.2 Приклад 2: Адаптація української ресторанної індустрії

Нововведення: українські ресторани запровадили онлайн-сервіси замовлення та доставки, щоб адаптуватися до карантину та обмежень. Деякі також запровадили віртуальні кулінарні класи та інтерактивні онлайн-події для взаємодії з клієнтами.

Результат: ці інновації допомогли ресторанам продовжувати отримувати прибуток і підтримувати залучення клієнтів у періоди обмеження особистого обіду.

4. Стратегії управління кризами та стимулювання інновацій

4.1 Розробити комплексний план управління кризою

Оцінка ризику: Визначення потенційних криз і розробка стратегій реагування та відновлення. Переконайтеся, що план містить інноваційні рішення, адаптовані до місцевих проблем і умов.

Навчання та тренування: Проведіть навчання персоналу з управління кризою та проводите регулярні тренування для забезпечення готовності.

4.2 Використання технологій для адаптації

Використовуйте цифрові інструменти: впроваджуйте цифрові рішення для бронювання, зв'язку та надання послуг, щоб підвищити ефективність і покращити взаємодію з клієнтами.

Інвестуйте в технології охорони здоров'я та безпеки: використовуйте передові технології, щоб забезпечити безпеку гостей і дотримання правил охорони здоров'я.

4.3 Зосередьтеся на інноваціях, орієнтованих на клієнта

Персоналізуйте послуги. Використовуйте аналітику даних, щоб пропонувати персоналізований досвід і адаптувати послуги відповідно до змінних очікувань клієнтів.

Залучайтеся дистанційно: розробляйте віртуальний досвід і стратегії взаємодії в Інтернеті, щоб підтримувати зв'язки з клієнтами під час криз.

4.4 Підвищення операційної стійкості

Гнучкі бізнес-моделі: адаптуйте бізнес-моделі, щоб вони були більш гнучкими та реагували на зміни ринкових умов і криз.

Практики сталого розвитку: запроваджуйте екологічні практики, щоб зменшити витрати та вплив на навколишнє середовище, а також підтримувати місцеві ланцюжки поставок.

5. Найкращі практики антикризового менеджменту та інновацій

5.1 Зберігайте гнучкість і спритність

Будьте готові швидко адаптуватися до нових викликів і мінливих обставин. Гнучкість операцій і бізнес-моделей є ключем до ефективного управління кризами.

5.2 Сприяти культурі інновацій

Заохочуйте персонал вносити ідеї та рішення, які можуть покращити управління кризою та стимулювати інновації. Культура творчості та здатності до адаптації підвищує стійкість.

5.3 Відстежуйте тенденції та розвиток

Будьте в курсі галузевих тенденцій і технологічних досягнень, щоб активно інтегрувати інновації та покращувати стратегії управління кризою.

5.4 Співпраця та підтримка

Співпрацюйте з колегами галузі, державними установами та місцевими громадами, щоб посилити зусилля з управління кризою та підтримати ініціативи з відновлення.

Список використаних джерел:

1. Гращенко І. С., Хіміч Г. О., Хіміч В. А. Економічна сутність категорії «стратегічний потенціал підприємства». *Агроекономіка*. 2013. № 3. С. 45-48
2. Кулинич Ю. М. Теоретичні аспекти сутності категорії економічний розвиток підприємства в ринковому середовищі. *Науковий вісник БДФЕУ*. 2012. Вип. 1 (22). С. 426-433.
3. Hrashchenko I.S., Khmurova V. V. Innovatsiina polityka yak instrument orhanizatsiinykh zmin. [Innovative policy as a tool for organizational change. Economic development: theory, methodology, management] [materials of the 4th International Scientific and Practical Conference]. Budapest-Prague-Kyiv, 28-30 November 2016. 386, p. 361-369. [In Ukrainian].
4. Науменко, М. (2024). Сучасні концепції інноваційного менеджменту на підприємствах. *Наукові інновації та передові технології*, № 6(34) (2024). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-6\(34\)-435-449](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-6(34)-435-449)
5. Микитенко, В. В., & Грищенко, І. С. (2008). Адаптивна система управління інноваційними процесами на підприємствах. *Проблеми науки*, 4, 32-37.
6. Hrashchenko I. and Krasniuk S. (2015). Problems of regional development of Ukraine under globaliation process. *Visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Ekonomika i menedzhment - Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Economics and management*, 2015. - № 11. - pp. 26-32.
7. Krasnyuk, M., Kulynych, Y., Tuhaienko, V., & Krasniuk, S. (2022). E-business and e-commerce technologies as an important factor for economic efficiency and stability in the modern conditions of the digital economy (on the example of oil and gas company). *Grail of Science*. – 2022. – № . 17. –69-81.